

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้จำแนกการศึกษออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. การศึกษาจากเอกสารวิชาการ งานวิจัยและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ได้แก่

1.1 สถิตินักท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้เขต 4 จังหวัดภูเก็ต

1.2 ลักษณะการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สารสนเทศการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

1.3 สารสนเทศพื้นฐานทั่วไปและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

1.4 สารสนเทศธุรกิจที่สนับสนุนการท่องเที่ยว

2. การศึกษาภาคสนาม เป็นการสำรวจและสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต จากสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว โรงแรมและที่พัก บริษัทนำเที่ยว สถานีขนส่ง สนามบินนานาชาติภูเก็ต และสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคใต้ เขต 4 จังหวัดภูเก็ต โดยใช้แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลปฐมภูมิ เกี่ยวกับการรับข่าวสารและสารสนเทศการท่องเที่ยว ความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ การรับรู้สารสนเทศการท่องเที่ยว การใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความต้องการสารสนเทศการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. การสร้างเว็บไซต์แนะนำการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต โดยใช้ภาษาHTML นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศการท่องเที่ยวที่เป็นข้อมูลพื้นฐาน มีความเที่ยงตรง ทันสมัยและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

3.1 หน่วยวิเคราะห์

1. นักท่องเที่ยวไทย
2. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต

กลุ่มตัวอย่าง ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คณะผู้วิจัยคาดว่าพ.ศ. 2542 มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ตประมาณ 3,000,000 คน จึงคิดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง 0.001 ของนักท่องเที่ยวที่ประมาณไว้และเก็บตัวอย่างจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามได้ 2555 ชุด คิดเป็น 85 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวน 3000 ชุด

3.3 รูปแบบการวิจัย

3.3.1 การศึกษาเอกสารวิชาการ หนังสือ และเว็บไซต์ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศ

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการศึกษาเอกสารวิชาการ หนังสือและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องและจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต

3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลมาตอบคำถามในการวิจัยและใช้ในการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว

3.3.4 การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ในลักษณะของเว็บไซต์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและสารสนเทศการท่องเที่ยวที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้สนใจทั่วไป

3.3.5 การเผยแพร่ระบบสารสนเทศในหัวข้อ 3.3.4 ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ <http://pcc.psu.ac.th/~tchutima> เป็นระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่กรกฎาคม – กันยายน 2543 และให้ผู้เข้ามาเยี่ยมชมเสนอแนะความคิดเห็น และได้แก้ไขปรับปรุงข้อมูล 3 ครั้ง

3.3.6 นำเสนอและเผยแพร่ เว็บไซต์ที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วอย่างถาวรต่อไป

รูปแบบการวิจัยดังที่ได้กล่าวจาก 3.3.1 ถึง 3.3.6 นั้นเป็นรูปแบบการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Nonexperimental) และเป็นการศึกษาการวิจัยแบบตัดขวาง (Cross-Sectional Studies) ทั้งนี้ในการทำวิจัยครั้งนี้มีการเก็บข้อมูลและศึกษาข้อมูลในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียวล้วนนำผลการเก็บข้อมูลมาสรุป

3.4 การสุ่มตัวอย่าง

จากสถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2540-2542 มีดังนี้

พ.ศ. 2540	2,401,631 คน
พ.ศ. 2541	2,660,420 คน
พ.ศ. 2542	2,964,327 คน

(ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคใต้เขต 4 จังหวัดภูเก็ต)

พบว่าปริมาณนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีจากนโยบายการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวปีท่องเที่ยวไทย Amazing Thailand 2541-2542 ถึงแม้ว่าจะมีเหตุการณ์การเมืองหรือสภาวะทางเศรษฐกิจถดถอยหรือวิกฤตการณ์ปี 2000 ในการสุ่มตัวอย่างจึงใช้การสุ่มแบบกำหนดพื้นที่ได้แก่ตัวเมืองและโรงแรมในเมือง ชายหาดและโรงแรมชาย

หาด แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ บริษัทนำเที่ยว สถานิชนสง สนามบิน จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 3000 ฉบับ และได้กำหนดคุณสมบัตินักท่องเที่ยวที่ เดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต ดังนี้ คือ

1. ต้องเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัด
2. มีการพักค้างคืนในจังหวัดภูเก็ต

สรุปได้ว่าการสุ่มตัวอย่างที่ได้กล่าวมาข้างต้น ที่เป็นไปตามโอกาสของการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือความน่าจะเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลชุดนั้น ๆ ซึ่งเป็นประเภทการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญหรือตามสะดวก (Accidental or convenience sampling)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยนี้ได้ใช้แบบสอบถามควบคู่กับการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการ แต่ยังมีข้อบกพร่องในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงทำให้เก็บจำนวนแบบสอบถามได้ 85 % ของจำนวนทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดภูเก็ต สถิติต่าง ๆ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตและอื่น ๆ เพื่อใช้ในการจัดสร้างเว็บไซต์แนะนำการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้กลับคืนเป็นจำนวน 2555 ชุด จึงต้องใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS / PC + รุ่น 9.0 ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการออกมศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามภาคสนามแล้ว นำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบแล้วมากรอกลงในกระดาษเพื่อการบรรณาธิกรณ
3. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยเปรียบเทียบกับแบบสอบถาม
4. นำข้อมูลที่บรรณาธิกรณแล้วมาคีย์ลงเครื่องคอมพิวเตอร์ในด้วบรรณาธิกรณของโปรแกรม SPSS/PC + รุ่น 9.0
5. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ จนกระทั่งไม่มีข้อผิดพลาดแล้ว
6. ประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
7. นำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในอัตราส่วนร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหาจากการเก็บรวบรวมและสังเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

8. ในส่วนข้อมูลการท่องเที่ยวที่เก็บรวบรวมจัดเตรียมไว้จัดทำเว็บไซต์นั้น ได้จัดหมวดหมู่ตามคำถามในแบบสอบถาม

3.7 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. เอกสารงานวิจัย หนังสือ เอกสารอื่น ๆ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

2. แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด มีเนื้อหาสอบถามถึงสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวต้องการทราบ และการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ในการสร้างแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและได้ทดสอบแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด โดยสุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวทั่วไป และได้แก้ไขแบบสอบถามใหม่เพื่อความชัดเจนในตัวคำถามแล้วจึงใช้แบบสอบถามที่ปรับแล้วเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยว

3. การสัมภาษณ์ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอข้อมูลที่นักท่องเที่ยวควรทราบ

4. โปรแกรมเขียนเว็บไซต์ภาษา HTML : HomeSite 4.0 , โปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด , โปรแกรมจัดการภาพ PhotoShop 5.5 และเบราว์เซอร์ Internet Explorer 5.0 , Netscape Communicator 4.6

3.8 ตัวชี้วัด

ในการวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ ประเภทที่พัก

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต การรับทราบข้อมูล การเตรียมตัวล่วงหน้าในการท่องเที่ยว การเลือกที่พัก เป็นต้น